

סיון התשע"ח, יוני 2018

קול קורא להקמת כיתות שאר רוח

לכבוד : מנהל/יות חטיבות הביניים הממלכתיות,
רכזי ומורי מקצועות הרוח בחטיבות הביניים

שלום רב,

אנו מאמינים שלימודי רוח ברמה גבוהה יסייעו לבנות חברה ישראלית בעלת עומק תרבותי, ויצמיחו אזרחים משכילים, מעורבים בעלי עולם פנימי עשיר ומיומנויות קריאה, כתיבה, שיחה וחשיבה מתקדמות.

אנו מציעים לכם להיות חלק ממהלך רחב לחיזוק לימודי הרוח במערכת החינוך ולהקים בשנת הלימודים תשע"ט כיתות עתודת שאר רוח (עש"ר) בחטיבת הביניים שלכם.

כיתות שאר רוח מיועדות לתלמידים המעוניינים להשקיע זמן ומאמץ על מנת להרחיב את השכלתם ולשכלל את מיומנויותיהם בתחומי לימודי הרוח. לכיתות תבנה תוכנית לימודים בינתחומית שתעשיר ותרחיב את תוכנית הלימודים הקיימת ותשלב גם בין רוח לאמנויות.

התוכנית תבנה משלושה יסודות פדגוגיים מרכזיים :

- הכשרה לקריאה פעילה של טקסטים ספרותיים ועיוניים ברמה גבוהה.
- שכלול מיומנויות כתיבה וחקר
- פיתוח יכולות דיון מעמיק ומכבד

תיאור הפעילות

- התוכנית תפעל בכיתות החטיבה, על בסיס תוכנית לימודים זו שנתית לכיתות ח-ט.
- תלמידי כיתות עש"ר ילמדו 3 ש"ש תוכנית יחודית לאורך שנת הלימודים
- בנוסף למפגשי הקבוצה השבועיים יקבלו התלמידים סל שאר רוח שיכלול שלושה ימי שיא לאורך השנה בהם יבקרו בהצגת תאטרון, במוזיאון ובספרייה הלאומית.
- מורי כיתות עש"ר יקבלו תמיכה בבניית התוכנית ובהפעלתה מהמרכז להעצמת מדעי הרוח בספרייה הלאומית. אנו שואפים שהתוכנית תהווה גם מוקד פדגוגי בית ספרי להרחבת והעשרת דרכי ההוראה בלימודי החובה בתחומי הרוח.

בית הספר יקבל סל שאר רוח

- (1) תוספת 4 ש"ש
- (2) שלושה ימי שיא לאורך השנה שיכללו סיור, הצגה ומוזיאון. את ימי השיא יארגן המרכז להעצמת מדעי הרוח והם יתקיימו במרוכז בירושלים ובתל אביב. בית הספר ידאג להסעת התלמידים לאירוע.

תנאים להצטרפות

- (1) בית הספר צריך לבדוק התכנות גיבוש קבוצה של 15-20 תלמידי כיתות ז' המעוניינים בתוכנית עש"ר בשנת הלימודים תשע"ט. התלמידים צריכים לעבור ראיון אישי ותיאום ציפיות לגבי השתתפות בתוכנית, להפגין רצינות ועניין פנימי בהשתתפות פעילה בקבוצת לימוד ובביצוע משימות קריאה וכתיבה.
- (2) התלמידים המועמדים קבלו ציון 80 לפחות בתחומי הדעת של מדעי הרוח.

- 3) בית הספר יגיש תוכנית בינתחומית שנתית לכתה ח' בהיסטוריה וספרות, או לחילופין בהיסטוריה או ספרות + תחום הומניסטי נוסף ע"פ בחירתו.
  - 4) התלמידים יבחרו ללמוד בכתה.
  - 5) התוכנית תהיה תוספת מעבר להוראת תחום הדעת בהתאמה לתוכנית הלימודים שהותוותה על ידי משרד החינוך.
  - 6) בית הספר ימנה מורה אחראית לתוכנית, המורה ישתתף במספר פגישות הנחיה עם צוות המרכז להעצמת מדעי הרוח בספרייה הלאומית לאורך השנה.
  - 7) המנהלת והמורה האחראית ישתתפו במפגש הכנה בקיץ במרכז להעצמת מדעי הרוח בספרייה הלאומית.
- ההצעות תיבדקנה על ידי ועדה שתכלול את מפק"רי המקצועות ספרות והיסטוריה, מנהלת המרכז להעצמת מדעי הרוח, נציגת האגף לחינוך על יסודי ו21 מדריכים שימונו על ידי המפק"רים.

מחווין ותבחינים לבחינת התוכנית

- תוכנית שאר רוח המורחבת תבנה על בסיס מפגשים קבועים שיעודדו קריאה פעילה ומעמיקה של טקסטים ספרותיים ועיוניים, שיחה סביבם ומשימות כתיבה.
- התכנית תכלול התייחסות לממד הרגשי-חוויתי והערכי בהוראת תחום הדעת, תוך הדגשת ההקשבה, האכפתיות (caring) והרלוונטיות לעולמו של הלומד.
- בתוכנית שאר הרוח ניתן ורצוי לשלב בין תחומי דעת שונים המשיקים זה לזה.
- שילוב חומרי הוראה מאתגרים המעשירים את ההוראה והלמידה.
- "שבירת קירות" ויצירת מרחבים לימודיים אלטרנטיביים (סיורים לימודיים-חוויתיים; ימי שיא; הרמת מועדוני שיג ושיח בתחומי הדעת).

ליווי מובילי תכניות ומנהלי בתי הספר

תהליך פיתוח התוכנית ומימושה ילווה בהדרכה מקצועית שתיתכן בבתי הספר ע"י מרכז המורים למדעי הרוח.

בתאריך 16 ביולי 2018 יתקיים יום השתלמות מרוכז למורים האחראים ולמנהלים בספרייה הלאומית במטרה לסייע לבתי הספר בגיבוש התוכניות ובנייתן. ההשתתפות ביום זה הינה חובה.

התכנית תתקיים בשנת תשע"ט ותימשך לשנה"ל תש"פ ע"פ הצורך והאפשרות.

לוח זמנים

1. מועד אחרון להגשת הצעה ותוכנית ראשונית – 25 ביוני 2018
2. קבלת הודעה על החלטת וועדת ההיגוי עד 2 ביולי 2018
3. הגשת הצעה מפורטת ותכנית עבודה לשנה"ל תשע"ט - עד 30 ביולי 2018

לפרטים נוספים:

נטע שפירא, מנהלת המרכז להעצמת מדעי הרוח בספרייה הלאומית neta.shapira@nli.org.il

ד"ר אורנה כץ אתר, מפמ"ר היסטוריה, ממלכת ornaka@education.gov.il

מירב בראוטבר פסט, מפמ"ר ספרות, ממלכת meravbp@education.gov.il

להגשת מועמדות [לחצו על הקישור](#) או מלאו את הטופס בעמוד הבא

הצגת מועמדות להקמת כתת שאר רוח בבית הספר

שם בית הספר: _____ סמל מוסד: _____

כתובת: _____ רשות מקומית: _____

שם מנהל/ת בית הספר: _____ דוא"ל: _____ טלפון: _____

שם המורה האחראית/ת התוכנית: _____ תפקיד: _____ דוא"ל: _____
טלפון: _____

אנו מעוניינים להקים בבית הספר כיתת שאר רוח בכיתות החטיבה, על בסיס תוכנית לימודים דו-שנתית לכיתות ח-ט.

- התלמידים ילמדו 3 ש"ש תוכנית יחודית לאורך שנת הלימודים
- בית הספר יגבש קבוצה של 20 תלמידים שמעוניינים ללמוד בתוכנית עש"ר בשנת הלימודים תשע"ט.
- התלמידים יעברו ראיון אישי ליצירת תיאום ציפיות לקראת השתתפות פעילה בקבוצת הלימוד ובביצוע משימות קריאה וכתובה.
- מצורפת תכנית בינתחומית שנתית לכתה ח' בהיסטוריה וספרות, או לחילופין בהיסטוריה או ספרות + תחום הומניסטי נוסף ע"פ בחירת בית הספר.
- אנו מאשרים את השתתפותנו במפגש הכנה ב-16 ביולי 2018 במרכז להעצמת מדעי הרוח בספרייה הלאומית.

חתימות:

מנהל/ת בית הספר: _____ מורה אחראית/ת על התוכנית: _____

יש לשלוח את הטופס בצירוף תכנית (ראו לעיל) לדוא"ל: neta.shapira@nli.org.il